

Der foreligger kun få oplysninger, der kan benyttes som baggrund for en vurdering af provenutabet ved forslaget opsparingsordning.

Der savnes især oplysninger om omfanget og størrelsen af udsvingene i selvstændige erhvervsdrivendes indkomster, herunder de tilsvarende oplysninger om udsvingene i de skattepligtige indkomster.

Udsvingene i de skattepligtige indkomster er givetvis mindre end i overskuddene, idet de gældende regler giver mulighed for en vis udjævning, bl.a. via afskrivning, investeringsfondshenlæggelse, varelageredskrivning m.v.

Der er derfor næppe tvivl om, at den mere direkte mulighed for indkomstudjævning, som forslaget indebærer, i meget betydeligt omfang vil træde i stedet for de tidligere nævnte metoder til udjævning af den skattepligtige indkomst. Skatteydere opnår endvidere, at indkomsten kan udjævnes uden senere at skulle foretage investeringer, der måske er mindre velbegrundede set fra et driftsøkonomisk synspunkt. Der vil således ikke være tale om et provenutab, når ordningen blot erstatter andre måder at udjævne indkomstudsving på.

Der er dog formentlig nogle selvstændige med svingende indkomst, der ikke har udnyttet de ovennævnte metoder til indkomstudjævning, og som nu vil udnytte de muligheder, opsparingsordningen giver.

Hertil kommer, at selvstændige med indkomster, der mere varigt overstiger 200.000 kr., med fordel kan benytte opsparingsordningen til konsolidering af virksomheden.

Det varige provenutab på ordningen – som udgøres af forskellen mellem den skat, der skulle have været betalt af det opsparede beløb, og den skat, der skal betales, når de opsparede beløb haves – kan først konstateres i det år, hvor de opsparede beløb haves i virksomheden.

Det anlås rent skønsmæssigt, at opsparingsordningen indebærer et mindre provenu i størrelsesordenen 200 mill. kr. Om dette er udtryk for et endeligt provenutab eller blot en tidsmæssig forskydning af skattebetalingen, afhænger som nævnt af skatteprocenten, når de opsparede beløb haves.

Den samlede provenuvirkning af lovforslaget skønnes herefter i alt at være et provenutab i størrelsesordenen 250 mill. kr. i 1987 og omkring 300 mill. kr. i slutvirkning.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Virksomhedsordningen er en frivillig ordning, der kan anvendes af personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Reglerne kan anvendes af fuldt eller begrænset skattepligtige personer. Ønsker den skattepligtige ikke at anvende ordningen, vil indkomst fra virksomheden ligesom anden skattepligtig almindelig indkomst blive beskattet efter personskatteloven. Dette kan f.eks. være tilfældet for skattepligtige med indkomstforhold, hvor det er uden betydning, om et beløb beskattes som personlig indkomst eller som kapitalindkomst, eller om en renteutgift fragår i personlig indkomst eller kapitalindkomst.

Det er en betingelse for at anvende ordningen, at den skattepligtige driver erhvervmæssig virksomhed. Lovforslaget indeholder ingen definition af erhvervmæssig virksomhed. Den foreliggende praksis inden for skattelovgivning må lægges til grund ved afgørelsen af, om der i det enkelte tilfælde er tale om erhvervmæssig virksomhed.

Erhvervsvirksomhed som særskilt indkomstkilde indgår i en række love. Bl.a. kan nævnes kildeskatteloven, investeringsfondsloven, selskabsskatteoven, afskrivningsloven, etableringskontoloven, lov om særlig indkomstskat m.v. samt ligningsloven.

Af praksis fra skattelovgivning skal særligt fremhæves praksis vedrørende *henlæggelse* til investeringsfonds. Herefter kan indtægt, der er lønindtægt, ikke anses for indtægt ved erhvervmæssig virksomhed uanset aflønningens form. Som eksempel på andre indtægter, der i almindelighed heller ikke kan henregnes til overskud ved erhvervsvirksomhed, kan nævnes honorarer til musikere og skuespillere samt bestyrelseslønninger m.v.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt der i det konkrete tilfælde foreligger selvstændig erhvervsvirksomhed eller lønarbejde, vil kildeskattelovens § 43, stk. 1, om personligt arbejde i tjenesteforhold og den praksis, der har udviklet sig omkring denne bestemmelse, i særlig grad kunne være vejledende. Af momenter, der indgår i bedømmelsen, kan nævnes, om hvervgiveren har instruktionsbeføjelser overfor den pågældende, om denne ejer de maskiner og redskaber, der benyttes ved arbejdet, om arbejdet udføres fra egne lokaler, og om den pågældende selv afholder udgifterne i forbindelse med arbejdets udførelse.

I praksis forekommer en del agentur- og entreprisrelignende forhold, der i en række henseender ligger nærmere lønarbejde end selvstændig erhvervsvirksomhed. De henregnes i almindelighed